

Oldebroek, Vierhuizenweg,
gemeente Oldebroek (Gld.)

*Een inventariserend veldonderzoek
– verkennende fase*

ArGeoBoor rapport 1379
auteur: E. W. Brouwer (senior KNA
archeoloog)

paraaf voor vrijgave

L. C. Nijdam (senior prospector)
datum: 6 augustus 2015

Opdrachtgever: A. Schenk

ISSN: 2351-9975

Inhoud

Samenvatting.....	3
1 Inleiding	4
1.1 Kader	4
1.2 Doel en Vraagstelling.....	4
1.3 Administratieve data	4
2 Gegevens plangebied	5
2.1 Beschrijving plangebied en voorziene ontwikkelingen	5
2.2 Juridisch en beleidskader	5
3 Samenvatting plan van aanpak	6
4 Archeologisch booronderzoek	6
4.1 Methode.....	6
4.2 Resultaten en interpretatie	7
5 Aanbeveling.....	7
Literatuur.....	8
Kaarten	8
Bijlage 1 Boorstaten	
Bijlage 2 Boorpuntenkaart	

Samenvatting

In opdracht van de heer A. Schenk is een inventariserend veldonderzoek (ivo) – verkennende fase uitgevoerd aan de Vierhuizenweg te Oldebroek (gemeente Oldebroek)

Aanleiding voor het onderzoek vormt de geplande bouw van een nieuwe woning. Gezien de beperkte omvang van het plangebied heeft de bevoegde overheid (de deskundige namens deze, de heer M. Wispelwey) aangegeven dat een ivo-verkennende fase volstaat. Het terrein is onbebouwd. Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied in een zone met een hoge verwachting op het aantreffen van archeologische waarden.

Het verkennende booronderzoek heeft aangetoond dat het bodemprofiel in vrijwel alle boringen tot minimaal 55 cm –mv verstoord is. Deze verstoring reikt tot in de C-horizont. Dit betekent dat de archeologische context van eventueel aanwezige waarden is vernietigd. Om deze redenen wordt aanbevolen het terrein vrij te geven van archeologisch vervolgonderzoek.

De implementatie van deze aanbeveling is afhankelijk van het oordeel van het bevoegd gezag, de gemeente Oldebroek, hierin vertegenwoordigd door drs. M. Wispelwey (regioarcheoloog, Regio Noord Veluwe).

ArGeoBoor wijst erop dat men bij bodem verstorende activiteiten verplicht is om eventuele vondsten en grondsporen te melden bij de Minister van OCW conform artikel 53 van de Monumentenwet uit 1988. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de regioarcheoloog of de gemeente Oldebroek.

1 Inleiding

1.1 *Kader*

In opdracht van de heer A. Schenk is een inventariserend veldonderzoek – verkennende fase (verkennend booronderzoek) uitgevoerd aan de Vierhuizenweg te Oldebroek (gemeente Oldebroek).

Aanleiding voor het onderzoek vormt de geplande bouw van een woonhuis. Het terrein was voorheen onbebouwd. De bouw van de woning gaat gepaard met bodemverstoring, waardoor eventueel in de bodem aanwezige archeologische waarden kunnen worden aangetast. Gezien de geringe omvang van het plangebied heeft de bevoegde overheid (de deskundige namens deze, drs. M. Wispelwey) aangegeven dat een verkennend booronderzoek volstaat.

1.2 *Doel en Vraagstelling*

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Oldebroek ligt het plangebied in een zone met een hoge archeologische verwachting. Het verkennend booronderzoek beoogt deze verwachting te toetsen en aan te vullen.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3 (Centraal College van Deskundigen Archeologie, 2013).

1.3 *Administratieve data*

Adres:	Vierhuizenweg, Oldebroek
Toponiem:	Vierhuizenweg
Provincie:	Gelderland
Gemeente:	Oldebroek
Opdrachtgever:	de heer A. Schenk
bevoegde overheid:	gemeente Oldebroek, hierin vertegenwoordigd door de regio archeoloog, de heer M. Wispelwey
Centrumcoördinaten:	192050/495480
Oppervlakte:	ca. 1000 m ²
Kaartblad:	27B
Uitvoeringsperiode onderzoek	juli - augustus 2015
Contactpersoon	E.W. Brouwer
Onderzoekmeldingsnummer:	2684465100
Beheerder en plaats documentatie	ArGeoBoor, Lippenhuizen. Na deponering: Provinciaal Depot voor Bodemvondsten, Nijmegen.

2 Gegevens plangebied

2.1 Beschrijving plangebied en voorziene ontwikkelingen

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied (rood-omlijnd), geprojecteerd op een luchtfoto (bron: www.pdok.nl).

Het plangebied is momenteel onbebouwd en in gebruik als grasland. Ten oosten van het plangebied bevindt zich een boomkwekerij; ten zuiden een woonhuis. Binnen de begrenzing van het plangebied is een nieuwe woning voorzien.

2.2 Juridisch en beleidskader

Archeologie is een integraal onderdeel van het erfgoedbeleid en als zodanig opgenomen in de erfgoednota. In de nota wordt voortgeborduurd op de uitgangspunten van het Verdrag van Malta. Behoud van archeologische waarden is het uitgangspunt en als dat niet mogelijk is, volgt veiligstelling door archeologisch onderzoek.

Relevant beleid:

- Monumentenwet 1988.
- Verdrag van Malta 1992.
- Wet op de Archeologische Monumentenzorg 2007 (WAMz).
- Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.3).
- Provinciaal archeologisch beleid.
- Gemeentelijk archeologisch beleid.

Hieronder wordt het gemeentelijk archeologisch beleid kort toegelicht:

Gemeentelijk beleid

Sinds september 2007 is de gemeente Oldebroek verantwoordelijk voor het archeologisch beleid binnen de gemeentegrenzen. Door een aanpassing van de Monumentenwet per deze datum is het de wettelijke taak van de gemeente rekening te houden met archeologische belangen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Sinds 2012 is de gemeente in het bezit van een (concept) archeologische beleidskaart. De beleidskaart omvat een landschappelijke gebiedsbeschrijving, de inventarisatie van bekende archeologische waarden en een inhoudelijke analyse.

3 Samenvatting plan van aanpak

Er is geen bureauonderzoek uitgevoerd. Wel is voorafgaand aan het verkennend booronderzoek een plan van aanpak opgesteld.¹ Hiertoe is, naast de gemeentelijke beleidskaart, de bodemkaart en de geomorfologische kaart bestudeerd. Geomorfologisch ligt het terrein op een dekzandvlakte. Bodemkundig ligt het terrein in een zone met enkeerdgronden.² Enkeerdgronden zijn in de loop van de middeleeuwen en nieuwe tijd ontstaan als gevolg van plaggenbemesting. Gedurende lange tijd werd de bodem bemest met plaggen, waardoor een dik opgebracht dek kon ontstaan. Onder dergelijke opgebrachte bodemlagen zijn oorspronkelijke bodems vaak intact en bevatten relatief vaak resten uit oudere archeologische perioden.

4 Archeologisch booronderzoek

4.1 Methode

In het plangebied zijn – verspreid over het terrein - 6 boringen gezet met Edelmanboor met een diameter van 7 cm (zie bijlage 2). De boringen zijn tot minimaal 25 cm in de onverstoorde C-horizont gezet. De opgeboorde grond is lithologisch beschreven conform de NEN 5104.³ De niet-verstoorde bodemhorizonten zijn beschreven op basis het systeem voor bodemclassificatie voor Nederland.⁴ De boorpunten zijn ingemeten met behulp van GPS; de maaiveldhoogten zijn ontleend aan het AHN.

De archeologische belangrijke kenmerken, zoals genoemd in de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, zijn bestudeerd en indien aanwezig beschreven.⁵

¹ Brouwer, 2015.

² Archis 2015

³ Nederlands Normalisatie-instituut 1989

⁴ Bakker en Schelling 1989

⁵ Bosch 2007

4.2 Resultaten en interpretatie

De boorstaten zijn opgenomen in bijlage 1; de boorpuntenkaart is opgenomen in bijlage 2.

Uit de verkennende boringen is gebleken dat bodem tot een diepte van minimaal 55 tot maximaal 75 cm –mv verstoord is. De verstoorde bodemlagen bestaan uit plaatselijk humeus, uiterst en zeer fijn, zwak siltig zand met wisselende kleuren en talrijke vlekken daarin. De overgang naar de onderliggende C-horizont is onscherp als gevolg van vermenging van de C-horizont in de onderzijde van de geroerde bodemlaag. De intacte C-horizont bestaat uit zeer fijn, zwak siltig, licht geel dekzand en bevindt zich direct onder de verstoorde lagen. Een plaggendek of andere archeologisch relevante lagen zijn niet aangetroffen.

5 Aanbeveling

Aanbevolen wordt om geen vervolgonderzoek uit te voeren en het plangebied vrij te geven voor de voorziene ontwikkeling.

De implementatie van dit advies is afhankelijk van het oordeel van het bevoegde overheid, de gemeente Oldebroek, hierin vertegenwoordigd door drs. M. Wispelwey, regio-archeoloog.

Ondanks dat het onderzoek zorgvuldig is uitgevoerd kan op basis van de aard van de onderzoeksmethode niet worden uitgesloten dat tijdens graafwerkzaamheden alsnog archeologisch resten worden aangetroffen. ArGeoBoor wijst erop dat men bij bodem verstorende activiteiten verplicht is om eventuele vondsten en grondsporen te melden bij de Minister van OCW conform artikel 53 van de Monumentenwet uit 1988. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Oldebroek of de regio-archeoloog (drs. M. Wispelwey, bereikbaar via tel. 0341 – 47 44 00).

Literatuur

Bakker, H. de & J. Schelling, 1989. Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. Staring Centrum Wageningen.

Brouwer, 2015. Plan van Aanpak IVO-verkennende fase Vierhuizenweg Oldebroek.

De Mulder F.J., e.a., 2003: De ondergrond van Nederland. Wolters-Noordhoff bv Gelderland/Houten. The Netherlands.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989: Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters, Nederlands Normalisatie-instituut Delft.

Kaarten

Archis 2015. Hier kunnen de bodemkaart 1:50.000 en geomorfologische kaart 1:50.000 worden geraadpleegd. <https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/> (alleen toegankelijk met paswoord)

www.pdok.nl: Publieke Dienstverlening op de kaart.

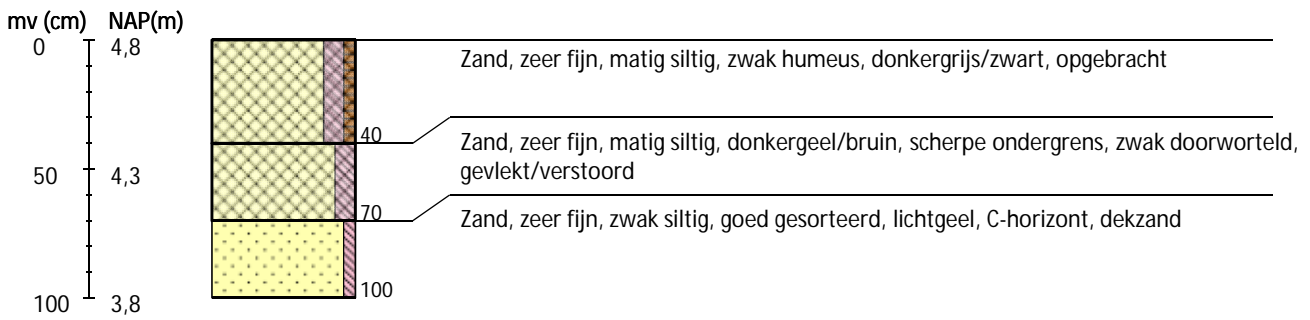
Bijlage 1 Boorstaten

IVO-verkennde fase Vierhuizenweg, Oldebroek

Boring 1 RD-coördinaten: 192062/495466

Boring 2 RD-coördinaten: 192054/495480

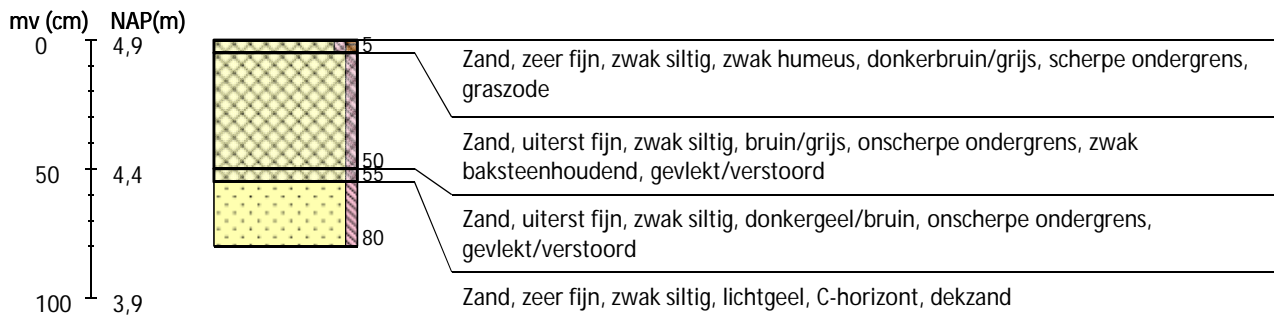

Boring 3 RD-coördinaten: 192045/495501

IVO-verkennde fase Vierhuizenweg, Oldebroek

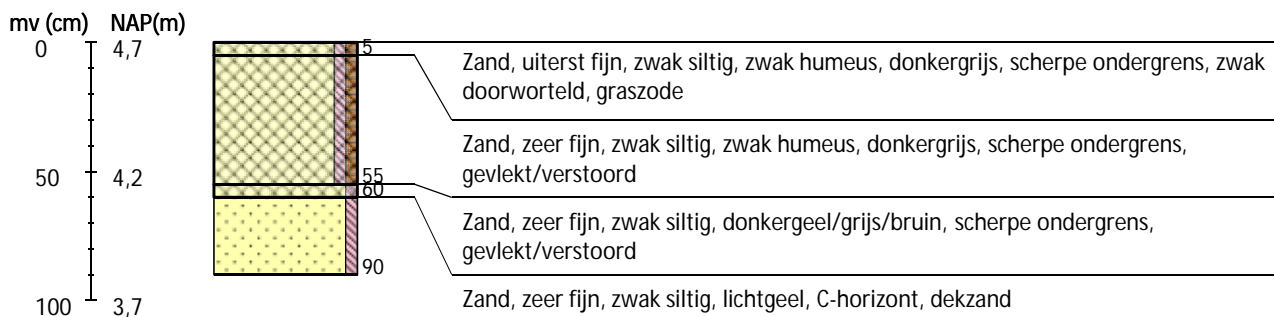
Boring 4 RD-coördinaten: 192032/495483

Boring 5 RD-coördinaten: 192043/495478

Boring 6 RD-coördinaten: 192057/495462

Bijlage 2 Boorpuntenkaart

